Klysma's en zetpillen bij inflammatoire darmziekten

Maag–Darm–Levercentrum

Ikazia ziekenhuis

Uw behandelend arts/PA heeft met u gesproken over het gebruik van zetpillen en klysma's. In deze folder krijgt u informatie en tips bij het gebruik hiervan. Het is echter géén vervanging van de bijsluiter van de medicatie. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of verpleegkundige terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Na het afbouwen van of stoppen met deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Waarom een zetpillen en klysma?

Uw arts heeft uw medicijnen voorgeschreven in de vorm van een zetpil of klysma. Er zijn verschillende redenen waarom een medicijn in de vorm van een zetpil of klysma wordt voorgeschreven. Bij mensen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa is de belangrijkste reden dat het medicijn rechtstreeks in de darm wordt ingebracht om het daar zijn werk te laten doen. Dit noemen wij lokale therapie.Het komt dan alleen in het laatste stuk van de dikke darm terecht en nauwelijks in de rest van het lichaam. Hierdoor heeft u minder kans op mogelijke bijwerkingen van het betreffende medicijn. Zetpillen en klysma's komen met name in aanmerking als de aandoening zich tot het laatste deel van de dikke darm beperkt.

Het toedienen van zetpillen of klysma's

Zetpillen

- Zorg ervoor dat uw endeldarm leeg is voordat u de zetpil inbrengt. Dus ga vooraf naar het toilet.
- Was uw handen altijd vóór en nádat u een zetpil inbrengt.
- Verwijder het folie van de zetpil (zie bijsluiter die door de apotheek is meegeleverd).
- Breng de zetpil in de anus. Het maakt daarbij niet zoveel uit of u de zetpil met de punt naar voren of met de stompe kant naar voren inbrengt. Als u de zetpil met een beetje water bevochtigt, kunt u hem wat makkelijker inbrengen. Duw met een vinger de zetpil helemaal naar binnen, want anders is het niet denkbeeldig dat uw sluitspier de zetpil onwillekeurig weer naar buiten duwt.
- Het kan zijn dat u na het inbrengen van de zetpil aandrang krijgt. Probeer er niet aan toe te geven, want de zetpil heeft enige tijd nodig om te smelten en de werkzame stof moet daarna via uw endeldarm worden opgenomen.
- Als u de zetpil binnen tien minuten verliest, omdat u naar het toilet moet, kunt u een nieuwe inbrengen.

Klysma

Volg altijd de voorbereiding/bereiding van het klysma zoals beschreven staat in de bijsluiter die u van de apotheek bij uw medicatie heeft meegekregen.

- Laat het klysma voor u deze toedient op lichaamstemperatuur komen, bijvoorbeeld in een lauwwarm waterbadje. Door het klysma op te lichaamstemperatuur te brengen, wordt het klysma beter verdragen en geeft het minder buikkrampen.
- Zorg ervoor dat uw endeldarm leeg is voordat u het klysma inbrengt. Dus ga vooraf naar het toilet.
- Was uw handen altijd vóór en nádat u een klysma inbrengt.
- Ga op de linkerzij liggen, omdat in deze houding de vloeistof goed doordringt in de darmen. Houd uw onderste been gestrekt en het bovenste gebogen.
- Schud het klysma goed. Breng de tuit van het klysma voorzichtig in de anus.
- Indien het inbrengen van de tuit van het klysma in de anus moeizaam gaat, probeer dan lichtjes te persen. Door het persen opent de anus zich een beetje, waardoor het inbrengen soepeler gaat.
- Knijp de fles zo veel mogelijk leeg en trek deze weer uit de anus. Houd de fles ingedrukt als u hem terugtrekt. Hiermee voorkomt u dat de vloeistof weer terugvloeit in de fles. Er blijft altijd een beetje vloeistof achter in de verpakking. Dit is normaal, de ingebrachte hoeveelheid is voldoende voor de werking.
- Blijf op uw linkerzijde liggen, of indien u dat prettiger vindt rol op uw buik, en blijf ongeveer vijf tot tien minuten in deze positie liggen om te voorkomen dat de vloeistof er weer uit komt.
- Houd er rekening mee dat wanneer u een beetje vloeistof knoeit, of als de vloeistof wegloopt, dit medicijn bruine vlekken kan veroorzaken in het linnengoed. Deze vlekken zijn er niet makkelijk meer uit te wassen.
- U kunt dit voorkomen door bijvoorbeeld op een absorberend matje te gaan liggen.

Wanneer de zetpil en klysma toedienen?

Zetpillen

Indien de zetpil 1 maal daags wordt voorgeschreven, dien dan de zetpil voor het slapen gaan toe. Het medicijn kan dan de hele nacht in de darm blijven en op die manier lang doorwerken. Indien u meerdere zetpillen per dag moet gebruiken, breng de zetpillen dan verdeeld over de dag in. Probeer in elk geval één zetpil voor de nacht in te brengen.

Klysma

Indien het klysma 1 maal daags wordt voorgeschreven, dien dan het klysma voor het slapen gaan toe. Het medicijn kan dan de hele nacht in de darm blijven en op die manier lang doorwerken. Wanneer u meerdere klysma's per dag moet gebruiken, moet u deze verdeeld over de dag inbrengen. Probeer in elk geval één klysma voor de nacht in te brengen. Om een nieuwe opleving te voorkomen schrijft de arts wel eens voor om het medicijn om de twee tot drie dagen te gebruiken.

Bijwerkingen

Lees voor de bijwerkingen van het betreffende medicijn de bijsluiter die door uw apotheek is meegeleverd bij de zetpillen / klysma's.

Complicaties (problemen)

In principe geeft het zetten van een klysma geen aanleiding tot complicaties. Het vullen van de endeldarm met het vocht van het klysma kan aanleiding geven tot buikkrampen en een ongemakkelijk gevoel. Koude vloeistoffen geven daar eerder aanleiding toe.
Wees voorzichtig met het inbrengen van de 'tuit' van het klysma; te wild inbrengen kan kleine of grotere beschadigingen aan het darmslijmvlies aanbrengen, welke pijnlijk kunnen zijn of bloeden. Indien het inbrengen van de tuit van het klysma in de anus moeizaam gaat, of u heeft veel last van aambeien, probeer dan lichtjes te persen. Door het persen opent de anus zich een beetje, waardoor het inbrengen soepeler gaat.

Welke zetpillen en klysma's worden voorgeschreven bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa?

Mesalazine (5–aminosalicylzuur)

Mesalazine wordt gebruikt bij ontstekingen van de dikke darm, in enkele gevallen bij ontstekingen van de dunne darm. Indien het medicijn in de vorm van een zetpil of klysma gegeven wordt, betreft het een ontsteking van de dikke darm. De werkzame stoffen komen bij een klysma vrij op de plek waar deze gegeven wordt. De werking treedt geleidelijk in.
Mesalazine wordt gebruikt om een ontsteking tot rust te brengen.
Mesalazine is bekend onder de volgende merknamen: Pentasa ®, Asacol®, Salofalk®,Mezavant®, Claversal® of Dipentum®

Bijnierschorshormonen / corticosteroïden (beclometason en budesonide)

Corticosteroïden werken ontstekingsremmend en verminderen daardoor de klachten van inflammatoire darmziekten. Ontstekingsverschijnselen in de darmen zoals pijn, diarree en bloed bij ontlasting nemen af. U kunt meestal binnen een aantal weken na het starten van de corticosteroïdklysma's verbetering verwachten. Vaak worden corticosteroïdklysma's voorgeschreven in combinatie met andere geneesmiddelen tegen inflammatoire darmziekten.
Corticosteroïdklysma's zijn bekend onder de volgende merknamen; Entocort® en Budenofalk®

Combinatie van beide middelen

Deze combinatieklysma's zijn bekend onder de namen Beclometason–Mesalazine Klysma FNA.

Zorgportaal/Beter Dichtbij App (BDA)

U dient in te loggen in mijnikazia.nl via digiD , rijbewijs of identiteitsbewijs om inzicht te krijgen in uw lopende afspraken, medicatieoverzicht, folders en uitslagen en correspondentie van uw arst/PA met uw huisarts of een andere specialist. Indien u vragen heeft over uitslagen, vraag dit bij uw volgende contact met uw MDL–arts/PA. Mocht u de uitslagen nog niet kunnen zien, dan zijn de uitslagen nog niet bekend. Sommige uitslagen nemen meer tijd in beslag. u hoeft daar niet het MDL–centrum voor te bellen

Via het MDL–centrum kunt u een link krijgen voor de BDA. De beveiligde app kunt u gebruiken om te corresponderen met uw zorgverlener. Er zal getracht worden om binnen 3 werkdagen uw vraag te beantwoorden. Indien er spoed is of een zeer dringende vraag, gebruik dan niet de BDA app.
U kunt via de BDA herhaalrecepten aanvragen. De functie mailen is opgeheven ivm de AVG wetgeving

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u telefoon contact opnemen met de MDL–centrum. **T** 010 297 53 74
Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08:15 uur tot 16:30 uur.
Ook voor het inboeken van het telefonische spreekuur van de verpleegkundige

Let op: *In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.*

Please note: *This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.*

Dikkat: *Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.*

Uwaga: *Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.*

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.

Ikazia Ziekenhuis
Montessoriweg 1
3083 AN Rotterdam
www.ikazia.nl